

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/ક્રિમિનલ મિસ. એપ્લિકેશન

(એફઆઈઆર/હુકમ રદ કરવા માટે) નં. ૭૨૫૬/૨૦૨૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠાકર

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર?	હા	ના

=====

કુણાલ રમેશભાઈ કલ્યાણી

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઠાજર:

વકીલ શ્રી વિરાટ જી. પોપટ (૩૭૧૦) અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે

વકીલ શ્રી રોનક રાવલ, એપીપી સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ માટે

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠાકર

તારીખ: ૦૮/૦૫/૨૦૨૬

ચુકાદો

૧. હાલની અરજી ભારતીય નાગરિક સુરક્ષા સંહિતા, ૨૦૨૩ ની કલમ ૫૨૮ હેઠળ, સયાજીગંજ પોલીસ સ્ટેશન, વડોદરા શહેર ખાતે તારીખ ૨૦/૦૫/૨૦૨૫ ના રોજ નોંધાયેલ એફઆઈઆર, જે ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૬૯ હેઠળના ગુના માટે છે અને જે આઈ-સીઆર નં. ૧૧૧૯૬૦૩૦૨૫૦૨૯૨/૨૦૨૫ છે, તેને રદ કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવેલ છે.

૨. અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરાટ પોપટ અને સામાવાળા રાજ્ય તરફે વિદ્વાન એપીપી શ્રી રોનક રાવલને સાંભળ્યા. વિદ્વાન વકીલ શ્રી પોપટે રજૂઆત કરી હતી કે એફઆઈઆર માં કરવામાં આવેલ આક્ષેપો મુજબ, અરજદાર તારીખ ૧૧/૧૧/૨૦૨૨ ના રોજ ફેસબુક દ્વારા પ્રથમ માહિતી આપનારના સંપર્કમાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ તેઓ એકબીજા સાથે વાતચીત કરવા લાગ્યા હતા.

તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આક્ષેપો મુજબ અરજદારે ફરિયાદીને લગ્નની લાલચ આપી હતી અને તેમને વડોદરા આવવા માટે આમંત્રણ આપ્યું હતું. પ્રથમ માહિતી આપનાર તારીખ ૧૨/૦૨/૨૦૨૪ ના રોજ વડોદરા રેલ્વે સ્ટેશન ગયા હતા અને અરજદાર તેમને સયાજીગંજ ખાતે આવેલ સન્ડે હોટલના રૂમ નં. ૫૩૮ માં લઈ ગયા હતા, જ્યાં તેઓ સાથે રોકાયા હતા અને લગ્નના બહાને શારીરિક સંબંધો બાંધ્યા હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આક્ષેપો મુજબ, અરજદારે ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ ના મહિનામાં ફરિયાદી સાથે લગ્ન કરવાનું આશ્વાસન આપ્યું હતું અને પાછળથી જાન્યુઆરી ૨૦૨૫ માં, અરજદારે ફરિયાદી સાથે લગ્ન કરવાની ના પાડી દીધી હતી કારણ કે તેમની માતાએ તેમના સંબંધો સ્વીકાર્યા ન હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદાર ઝામ્બિયાના કાયમી રહેવાસી છે અને જે સમયગાળા દરમિયાન અરજદાર ફરિયાદીના સંપર્કમાં હતા ત્યારે તેઓ ફરિયાદીની માતાના પણ સંપર્કમાં હતા અને રૂ. ૪૦,૦૦૦/- ની રકમ ટ્રાન્સફર કરીને આર્થિક સહાય પૂરી પાડી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદારે ફરિયાદીને મુંબઈથી રૂ. ૩૨,૦૦૦/- ની કિંમતના મોબાઈલ ફોન અને કપડાં પણ મોકલ્યા હતા તેમજ તેઓ ફરિયાદીની માસીના પણ સંપર્કમાં હતા. સદર પાસું સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે અરજદાર અને ફરિયાદી વચ્ચેના સંબંધો સૌહાર્દપૂર્ણ, સ્વૈચ્છિક અને સાચા હતા અને અરજદારે ક્યારેય કોઈ ખોટા વચનો આપ્યા ન હતા કે એફઆઈઆરમાં આક્ષેપ કર્યા મુજબ ફરિયાદીને કોઈ લાલચ આપી ન હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કથિત ઘટના

૧૨/૦૨/૨૦૨૪ થી ૦૧/૦૧/૨૦૨૫ દરમિયાન બની છે અને એફઆઈઆર કથિત ઘટનાની તારીખથી અંદાજે પાંચ મહિનાના વિલંબ પછી નોંધવામાં આવી હતી, જે અરજદાર વિરુદ્ધ કરવામાં આવેલા આક્ષેપોની સત્યતા અને વિશ્વસનીયતા પર ગંભીર શંકાઓ પેદા કરે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જો એફઆઈઆરમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોને સાચા માની લેવામાં આવે તો પણ, ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૬૯ હેઠળનો ગુનો સાબિત થાય તેવો કોઈ પ્રથમ દ્રષ્ટિએ સંજોય કેસ બનતો નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ માત્ર ફરિયાદી દ્વારા કરવામાં આવેલ એક પ્રયાસ અને ખોટો કેસ છે અને ફરિયાદી અને અરજદાર અલગ-અલગ સમુદાયના છે અને ફરિયાદી અને અરજદાર બંને પુખ્ત વયના હતા અને શારીરિક સંબંધોમાં જોડાયા હતા, તે પૃષ્ઠભૂમિમાં, એવું કહી શકાય નહીં કે ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૬૯ ના તત્વો સંતોષાય છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અન્યથા પણ અરજદાર વિરુદ્ધ કરવામાં આવેલા આક્ષેપો એટલા વાહિયાત અને અસંભવિત છે કે જેના પર કોઈ સમજદાર વ્યક્તિ ક્યારેય એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી શકે નહીં કે કોઈ ગુનો બન્યો છે. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં, વાદગ્રસ્ત એફઆઈઆર રદ કરવા અને હાલની અરજી મંજૂર કરવા અરજ કરવામાં આવેલ છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી પોપટે તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં નીચેના ચુકાદાઓ પર પણ આધાર રાખવામાં આવેલ છે.

(૧) મહેશ દામુ ખારે વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય અને અન્ય, ન્યુટ્રલ સાઈટેશન

૨૦૨૪ આઈએનએસસી ૮૯૭ ના કેસમાં.

(૨) પ્રમોદ સૂર્યભાન પવાર વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય અને અન્ય, (૨૦૧૯) ૯ એસ.સી.સી. ૬૦૮ માં નોંધાયેલ કેસમાં.

(૩) અનુરાગ સોની વિરુદ્ધ છત્તીસગઢ રાજ્ય, (૨૦૧૯) ૧૩ એસ.સી.સી. માં નોંધાયેલ કેસમાં.

(૪) નઈમ અહેમદ વિરુદ્ધ દિલ્હી રાજ્ય (એનસીટી ઓફ દિલ્હી), ૨૦૨૩ લાઈલો (એસ.સી.) ૬૬ માં નોંધાયેલ કેસમાં.

૩. તેની સામે, સામાવાળા રાજ્ય તરફે વિદ્વાન એપીપી વકીલ શ્રી રોનક રાવલે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારે તપાસમાં સહકાર આપ્યો ન હતો અને હાલમાં તપાસ ચાલુ છે. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં, આ તબક્કે દખલગીરી બિનજરૂરી ગણાશે.

૪. સંબંધિત પક્ષકારો તરફે વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી અને એફઆઈઆરમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોનો સંદર્ભ લેતા જે નીચે મુજબ છે:

"તારીખ ૧૧ નવેમ્બર, ૨૦૨૨ ના રોજ, હું ફેસબુક દ્વારા ૫૦૧, સાંઈ વેદાંત, જય હિંદ કોલેજની પાછળ, ચોપરા કોર્ટ, ઉલ્હાસનગર, કલ્યાણ, મુંબઈ, મહારાષ્ટ્ર ખાતે રહેતા કુણાલ રમેશભાઈ કલ્યાણીના સંપર્કમાં આવી હતી, અને

અમે ફેસબુક દ્વારા એકબીજા સાથે વાતચીત કરતા હતા; ત્યારબાદ, અમારી વચ્ચે મિત્રતા વિકસી હતી, અને સદર કુણાલ રમેશભાઈ કલ્યાણીએ મારી સાથે લગ્ન કરવા અંગે વાતચીત કરી હતી, અને સદર કુણાલે મને પ્રથમ વખત વડોદરા ખાતે બોલાવી હતી, અને તે પહેલાં, ન તો કુણાલ કે હું ક્યારેય રૂબરૂ મળ્યા હતા, અને તેથી, હું ૧૨ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૪ ના રોજ વડોદરા રેલ્વે સ્ટેશન ખાતે કુણાલને મળવા આવી હતી, અને સદર કુણાલ મને વડોદરામાં સિંધ રેસ્ટોરન્ટ પાસે રૂબરૂ મળ્યા હતા, અને સદર કુણાલ રમેશભાઈ કલ્યાણી મને સયાજીગંજ ખાતે આવેલ સન્ડે હોટલ માં લઈ ગયા હતા, અને તેમણે સદર હોટલમાં રૂમ નં. ૫૩૮ બુક કરાવ્યો હતો, અને સદર કુણાલે મને હોટલના રૂમમાં લઈ ગયા હતા અને ૧૨/૦૨/૨૦૨૪ થી ૧૪/૦૨/૨૦૨૪ સુધી મને તેમની સાથે રાખી હતી, અને તેમણે જણાવ્યું હતું કે તેઓ ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ સુધીમાં મારી સાથે લગ્ન કરશે અને તે બહાને તેમણે મારી સાથે વારંવાર શારીરિક સંબંધો બાંધ્યા હતા; ત્યારબાદ, હું અમદાવાદ પરત ફરી હતી, અને સદર કુણાલે ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ માં મારી સાથે લગ્ન કર્યા ન હતા, અને જાન્યુઆરી ૨૦૨૫ માં, કુણાલે મને જાણ કરી હતી કે તેમની માતા મારા સાથેના લગ્ન માટે ના પાડી રહ્યા છે અને તેથી તેઓ મારી સાથે લગ્ન કરશે નહીં, અને આમ કહીને તેમણે મારી સાથે લગ્ન કરવાની ના પાડી દીધી હતી; તેમ છતાં, મેં મોબાઈલ અને વોટ્સએપ ચેટ દ્વારા કુણાલનો વારંવાર સંપર્ક કર્યો હતો અને મુંબઈ ખાતેના તેમના નિવાસસ્થાને પણ ગઈ હતી અને કુણાલને મારી સાથે લગ્ન કરવા વિનંતી કરી હતી, પરંતુ સદર કુણાલે મારી

સાથે લગ્ન કરવાની ના પાડી દીધી હતી, અને તેથી, સંબંધિત સમયે, મેં આ અંગે તપાસ માટે અરજી કરી હતી, અને આજે મેં આ મેટરમાં આ ફરિયાદ નોંધાવવા આવી છું."

૫. એ સાચું છે કે કોલમ નં. ૩ માં જણાવેલ ગુનાનો સમયગાળો ૧૨/૦૨/૨૦૨૪ થી ૦૧/૦૧/૨૦૨૫ સુધીનો છે, અને એફઆઈઆર ૨૦/૦૫/૨૦૨૫ ના રોજ નોંધવામાં આવી હતી. જોકે, એફઆઈઆરમાં આપવામાં આવેલી સમજૂતી એવી છે કે જ્યારે અરજદારે ફરિયાદી સાથે લગ્ન કરવાની ના પાડી દીધી હતી, ત્યારે તે મુંબઈ ગઈ હતી, વોટ્સએપ સંદેશાઓ મોકલ્યા હતા, અને જ્યારે ફરિયાદી દ્વારા કરવામાં આવેલા તમામ પ્રયાસો નિષ્ફળ ગયા, ત્યારબાદ, તેમણે ફરિયાદ નોંધાવી હતી. પ્રસ્થાપિત કાયદા મુજબ, એફઆઈઆર રદ કરવા માટે, વિલંબને એકમાત્ર કારણ ગણી શકાય નહીં. જો એફઆઈઆરમાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો તે બહાર આવે છે કે અરજદાર અને ફરિયાદી બંને ફેસબુક દ્વારા સંપર્કમાં આવ્યા પછી, અરજદારે ફરિયાદીને ૧૨/૦૨/૨૦૨૪ ના રોજ વડોદરા ખાતે બોલાવ્યા અને તેમને સન્ડે હોટલ માં લઈ ગયા, જ્યાં અરજદારે પહેલેથી જ રૂમ નં. ૫૩૮ બુક કરાવ્યો હતો. તેઓ બંને ૧૨/૦૨/૨૦૨૪ થી ૧૪/૦૨/૨૦૨૪ સુધી સદર હોટલમાં રોકાયા હતા, અને ફરિયાદીને ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ ના મહિનામાં તેમની સાથે લગ્ન કરવાનું વચન આપીને, અરજદારે ફરિયાદી સાથે જાતીય

સંબંધો બાંધ્યા હતા. આ તબક્કે, ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૬૯ નો સંદર્ભ લેવો યોગ્ય રહેશે જેના માટે અરજદાર વિરુદ્ધ ચાર્જ મૂકવામાં આવ્યો છે.

કલમ ૬૯: કપટપૂર્ણ સાધનો વગેરેનો ઉપયોગ કરીને જાતીય સંભોગ.

જે કોઈ પણ, કપટપૂર્ણ સાધનો દ્વારા અથવા તે પૂર્ણ કરવાના કોઈ પણ ઈરાદા વિના સ્ત્રી સાથે લગ્ન કરવાનું વચન આપીને, અને તેની સાથે જાતીય સંભોગ કરે છે, જો સદર જાતીય સંભોગ બળાત્કારના ગુનામાં પરિણમતો ન હોય, તો તે દસ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય તેવી બંને પ્રકારની કેદની સજાને પાત્ર થશે અને દંડને પાત્ર પાત્ર થશે.

સમજૂતી: "કપટપૂર્ણ સાધનો" માં રોજગાર કે બઢતીનું ખોટું વચન, લાલચ અથવા ઓળખ છુપાવીને લગ્ન કરવાનો સમાવેશ થશે.

ગુનાનું વર્ગીકરણ: સંજોય – બિન-જમીનપાત્ર – સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા ટ્રાયલપાત્ર – સજા: કેદ જે ૧૦ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય અને દંડ – બિન-સમાધાનપાત્ર.

ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૬૯ એ ૦૧/૦૭/૨૦૨૪ થી અમલમાં આવી છે. ઉપરોક્ત કલમ એવી જોગવાઈ કરે છે કે જે કોઈ પણ કપટપૂર્ણ સાધનો દ્વારા અથવા તે પૂર્ણ કરવાના કોઈ પણ ઈરાદા વિના સ્ત્રી સાથે લગ્ન કરવાનું

વચન આપીને, તેની સાથે જાતીય સંભોગ કરે છે, જો સદર જાતીય સંભોગ બળાત્કારના ગુનામાં પરિણમતો ન હોય, તો તે દસ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય તેવી બંને પ્રકારની કેદની સજાને પાત્ર થશે અને દંડને પણ પાત્ર થશે. ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૬૮ હેઠળ આપવામાં આવેલી સમજૂતી સૂચવે છે કે કપટપૂર્ણમાં રોજગાર કે બઢતીનું ખોટું વચન, લાલચ અથવા ઓળખ છુપાવીને લગ્ન કરવાનો સમાવેશ થાય છે. જોકે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ ચાર્જ એ ધ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૬૩ હેઠળ નથી જે બળાત્કાર માટેની જોગવાઈ કરે છે, તેમ છતાં, ધ ભારતીય સાક્ષ્ય અધિનિયમ, ૨૦૨૩ ની કલમ ૧૨૦ નો સંદર્ભ લેવો યોગ્ય રહેશે જે બળાત્કાર માટેના અમુક ફરિયાદપક્ષના કેસમાં સંમતિના અભાવ અંગે ધારણા પૂરી પાડે છે. સદર ધારણા એવી જોગવાઈ કરે છે કે જ્યાં આરોપી દ્વારા જાતીય સંભોગ સાબિત થાય અને પ્રશ્ન એ હોય કે શું તે બળાત્કારનો ભોગ બનેલી હોવાનો આક્ષેપ કરનાર સ્ત્રીની સંમતિ વિના હતો અને સદર સ્ત્રી કોર્ટ સમક્ષ પોતાની જુબાનીમાં જણાવે છે કે તેણે સંમતિ આપી ન હતી, તો કોર્ટ એવી ધારણા કરશે કે તેણે સંમતિ આપી ન હતી. એ સાચું છે કે અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા મુજબ, સર્વોચ્ચ અદાલતે લગ્નના ખોટા વચન કે જે કરનાર દ્વારા સમજણ સાથે આપવામાં આવ્યું હોય કે તે તોડવામાં આવશે અને વચનનો ભંગ કે જે સારા વિશ્વાસ સાથે કરવામાં આવ્યો હોય, પરંતુ ત્યારબાદ પૂર્ણ કરવામાં આવ્યો ન હોય, તેની વચ્ચે સ્પષ્ટ તફાવત દોર્યો છે. તે પૂર્વવર્તી છે

જે સ્પષ્ટપણે શિક્ષાત્મક જોગવાઈને આકર્ષે છે. અરજદારનો એવો કેસ નથી કે કેટલીક વિધિઓ કરવામાં આવી હતી અથવા જે સંજોગો અરજદારના નિયંત્રણ બહાર હતા તેના કારણે, તે પીડિતા સાથે લગ્ન કરવા સક્ષમ ન હતા જોકે તે વાસ્તવમાં લગ્ન કરવા ઈચ્છતા હતા.

૬. આ અદાલતે દીપક ગુલાટી વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્યના કેસમાં (૨૦૧૩) ૭ એસ.સી.સી. ૬૭૫ માં નોંધાયેલ સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલ ચુકાદાનો સંદર્ભ લીધો છે. સંબંધિત પેરા નીચે મુજબ છે:

"૨૧. સંમતિ સ્પષ્ટ કે ગર્ભિત, દબાણ હેઠળ કે ગેરમાર્ગે દોરાયેલી, ઈચ્છાપૂર્વક કે કપટ દ્વારા મેળવેલી હોઈ શકે છે. સંમતિ એ તર્કનું કૃત્ય છે, જે વિચારણા સાથે હોય છે, મન તોલે છે, જેમ કે ત્રાજવામાં, બંને બાજુના સારા અને અનિષ્ટને. બળાત્કાર અને સંમતિથી બાંધેલા સંબંધો વચ્ચે સ્પષ્ટ તફાવત છે અને આવા કેસમાં, કોર્ટે ખૂબ જ કાળજીપૂર્વક તપાસ કરવી જોઈએ કે શું આરોપી વાસ્તવમાં પીડિતા સાથે લગ્ન કરવા ઈચ્છતો હતો, કે પછી તેના ઈશદા દૂષિત હતા, અને માત્ર પોતાની કામવાસનાને સંતોષવા માટે આ અસરમાં ખોટું વચન આપ્યું હતું, કારણ કે બાદમાં તે છેતરપિંડી કે કપટની પરિધિમાં આવે છે. વચનના માત્ર ભંગ, અને ખોટા વચનને પૂર્ણ ન કરવા વચ્ચે તફાવત છે. આમ, કોર્ટે તપાસ કરવી જોઈએ કે શું આરોપી દ્વારા પ્રારંભિક તબક્કે લગ્નનું ખોટું વચન આપવામાં આવ્યું

હતું; અને શું સામેલ સંમતિ જાતીય ભોગવિલાસની પ્રકૃતિ અને પરિણામોને સંપૂર્ણ રીતે સમજ્યા પછી આપવામાં આવી હતી. એવો કેસ હોઈ શકે છે કે જ્યાં ફરિયાદી આરોપી માટેના તેના પ્રેમ અને જુસ્સાને કારણે જાતીય સંભોગ માટે સંમત થાય છે, અને માત્ર આરોપી દ્વારા તેને કરવામાં આવેલી ખોટી રજૂઆતને કારણે નહીં, અથવા જ્યાં એક આરોપી એવી પરિસ્થિતિઓને કારણે જેની તે અપેક્ષા રાખી શક્યો ન હતો, અથવા જે તેના નિયંત્રણની બહાર હતી, તે તેની સાથે લગ્ન કરવા સક્ષમ ન હતો, તેમ છતાં તે તેમ કરવાની દરેક ઈચ્છા ધરાવતો હતો. આવા કેસોને અલગ રીતે ગણવા જોઈએ. આરોપીને બળાત્કાર માટે ત્યારે જ દોષિત ઠેરવી શકાય છે જો કોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચે કે આરોપીનો ઈરાદો દૂષિત હતો, અને તેને ગુપ્ત હેતુઓ હતા.

૨૪. તેથી, તે સ્પષ્ટ છે કે તે સાબિત કરવા માટે પૂરતા પુરાવા હોવા જોઈએ કે સંબંધિત સમયે, એટલે કે શરૂઆતના તબક્કે જ, આરોપીને પીડિતા સાથે લગ્ન કરવાનું તેનું વચન પાળવાનો કોઈ ઈરાદો ન હતો. અલબત્ત, એવી પરિસ્થિતિઓ હોઈ શકે છે, જ્યારે શ્રેષ્ઠ ઈરાદાઓ ધરાવતી વ્યક્તિ વિવિધ અનિવાર્ય સંજોગોને કારણે પીડિતા સાથે લગ્ન કરવા સક્ષમ ન હોય. ઉપલબ્ધ પુરાવાઓમાંથી જે કારણો બહુ સ્પષ્ટ નથી તેવા ભવિષ્યની અનિશ્ચિત તારીખના સંબંધમાં આપવામાં આવેલા વચનને પૂર્ણ કરવામાં નિષ્ફળતા, હંમેશા હકીકતની ગેરસમજમાં પરિણમતી નથી. હકીકતની ગેરસમજ શબ્દના અર્થમાં આવવા માટે,

હકીકતની તાત્કાલિક સુસંગતતા હોવી જોઈએ. ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૯૦ નો ઉપયોગ આવી પરિસ્થિતિમાં થઈ શકતો નથી, જેથી છોકરીના કૃત્યને સંપૂર્ણ રીતે માફ કરી શકાય, અને બીજા પર ફોજદારી જવાબદારી નક્કી કરી શકાય, જ્યાં સુધી કોર્ટ એ હકીકતથી આશ્વસ્ત ન થાય કે શરૂઆતથી જ, આરોપીને તેની સાથે લગ્ન કરવાનો ક્યારેય સાચો ઇરાદો ન હતો."

૭. એફઆઈઆરના વર્ણન મુજબ, ફરિયાદીને ૧૨/૦૨/૨૦૨૨ થી ૧૪/૦૨/૨૦૨૪ સુધી રૂમમાં રાખવામાં આવ્યા હતા, અને ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ ના મહિનામાં તેની સાથે લગ્ન કરવાના વચન સાથે, અરજદારે શારીરિક સંબંધો બાંધ્યા હતા. ત્યારબાદ, એવી જાણ કરવામાં આવી હતી કે અરજદારની માતા સંબંધો સાથે સંમત નથી, તેથી અરજદારે પીડિતા સાથે લગ્ન કરવાની ના પાડી દીધી હતી. શું આ કૃત્ય કે સમજૂતી એ સૂચવી શકે છે કે અરજદાર ખરેખર પીડિતા સાથે લગ્ન કરવા ઇચ્છતા હતા કે પછી તેમના ઇરાદા દૂષિત હતા? આક્ષેપોમાંથી તે બહાર આવે છે કે માત્ર પોતાની કામવાસનાને સંતોષવા માટે ફરિયાદીને લગ્નનું ખોટું વચન આપવામાં આવ્યું હતું જોકે તેમની સાથે લગ્ન કરવાનો તેમનો કોઈ ઇરાદો ન હતો. માત્ર એવી સમજૂતી આપવી કે માતા લગ્ન માટે સંમત નથી, તેને સદ્ભાવનાપૂર્ણ કારણ અથવા એવી પરિસ્થિતિઓ તરીકે ગણી શકાય નહીં જે અરજદારના નિયંત્રણની બહાર હોય. તે અરજદાર જ છે જેઓ સંબંધોમાં જોડાતા પહેલા માતાનો અભિપ્રાય લઈ શક્યા હોત, જોકે ત્યારબાદ ના પાડવી એ

અરજદારના દૂષિત ઈરાદાને દર્શાવે છે. તપાસ ચાલુ છે, અરજદાર ઝામ્બિયામાં રોકાયા છે, તેમણે તપાસમાં સહકાર આપ્યો નથી. વધુમાં, અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પોપટ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા ચુકાદાઓ અલગ તથ્યો પર છે, અને તેથી, તે તમામ અલગ પાડી શકાય તેવા છે, અને સાનુકૂળ હુકમ મેળવવામાં કોઈ મદદ કરશે નહીં. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં, આ તબક્કે દખલગીરી એ કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ ગણાશે જે ન્યાયની નિષ્ફળતામાં પરિણમી શકે છે. આ અદાલતે સ્ટેટ ઓફ હરિયાણા વિરુદ્ધ ભજનલાલ અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૧૯૯૨ એસ.સી. ૬૦૪ માં નોંધાયેલ સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો પણ સંદર્ભ લીધો છે, જેમાં એવું ઠેરવવામાં આવ્યું છે કે ધ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર ની કલમ ૪૮૨ અથવા ધ ભારતીય નાગરિક સુરક્ષા સંહિતા ની પરંતુ હેઠળ હાઈકોર્ટની સત્તાઓની પરિધિ ખૂબ વિશાળ છે, પરંતુ તેનો ઉપયોગ ખૂબ જ સાવધાની સાથે અને ખૂબ જ દુર્લભમાં દુર્લભ અને યોગ્ય કેસોમાં કરવો જોઈએ. સત્તાઓ મનસ્વી રીતે કામ કરવાની મનસ્વી અધિકારક્ષેત્ર આપતી નથી અને તેનો ઉપયોગ કાયદાની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગને રોકવા માટે અને ન્યાયના અંતને સુરક્ષિત કરવા માટે થાય છે. આ સત્તાનો ઉપયોગ દુર્લભમાં દુર્લભ કેસની અભિવ્યક્તિ હેઠળ કરવો પડે છે. આ અદાલત ધ ભારતીય નાગરિક સુરક્ષા સંહિતા ની કલમ પરંતુ હેઠળ કાયદા દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલ સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટે કોઈ કારણો શોધી શકતી નથી. પરિણામે, હાલની અરજી યોગ્યતાના અભાવે નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

(એમ. કે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

અમિત ઇટાલિયન

આ હુકમની અસલ માનનીય ન્યાયમૂર્તિ દ્વારા હસ્તાક્ષરિત કરવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.